

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain muuttamisesta**

**ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annettua lakia. Pienet ja keskisuuret yritykset voisivat tehdä verotuksessa korotetut poistot myös vuosina 2004—2006 tekemiensä käyttöomaisuusinvestointien hankintamenoista. Käyttöomaisuuden hankintamenosta tehtävän poiston enimmäismäärä kolmena ensimmäisenä verovuonna olisi säännönmukainen poisto korotettuna 50 prosentilla. Huojennuksen soveltamisala pysyi pääosin ennallaan.

Esitys liittyy valtion vuoden 2004 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2004 alusta. Sitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran verovuodelta 2004 toimitettavassa verotuksessa. Lain 2 a § on kuitenkin tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2005 alusta.

---

**PERUSTELUT**

**1. Nykytila ja ehdotetut muutokset**

Kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annettua lakia (1262/1993) sovelletaan pienten ja keskisuurten yritysten verovuosina 1998—2003 kehitysalueella tekemiin investointeihin. Lain mukaan kehitysalueelle perustetun tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen käyttöomaisuuden hankintameno saadaan vähentää verotuksessa säännönmukaisia poistoja suuremmin poistoin. Uuden tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen lisäksi veronhuojennus koskee myös tuotantolaitoksen ja matkailuyrityksen merkittävää uudistamista ja laajentamista. Korotettu poisto voidaan tehdä omaisuuden käyttöönottovuonna ja kahtena sitä seuraavana vuonna. Näinä vuosina vähennettävän poiston enimmäismäärä on elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa (360/1968), jäljempänä elinkeinoverolaki, säädetyn poiston enimmäismäärä korotettuna

50 prosentilla. Oikeus tehdä poisto korotettuna koskee elinkeinoverolain 30 ja 34 §:ssä tarkoitettua omaisuutta eli koneita, kalustoa ja muuta niihin verrattavaa irtainta käyttöomaisuutta sekä rakennuksia ja rakennelmia. Elinkeinoverolaissa säädetty irtaimen käyttöomaisuuden poiston suuruus saa olla enintään 25 prosenttia menojäännöksestä. Rakennuksen ja rakennelman enimmäispoiston suuruus on neljän ja kahdenkymmenen prosentin välillä riippuen rakennustyyppistä. Siten irtaimen käyttöomaisuuden korotettu poisto olisi kolmena ensimmäisenä vuonna 25 prosentin sijasta enintään 37,5 prosenttia ja esimerkiksi tuotantorakennusten poisto 7 prosentin sijasta enintään 10,5 prosenttia.

Kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annettua lakia sovelletaan investointeihin, jotka tehdään alueiden kehittämiseksi annetun lain (1135/1993) 7 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston päätöksessä määritellyllä kehitysalueen ensimmäisellä tai toisella tukialueella. Kehitysalue-

eesta ja sen tukialueista annettu valtioneuvoston päätös (1244/1999) on voimassa vuosien 2000—2006 ajan. Tukialueet sijaitsevat pääosin Pohjois- ja Itä-Suomessa.

Veronhuojennukseen ovat oikeutettuja vain kehitysalueella toimivat pienet ja keskisuuret yritykset. Pienenä tai keskisuurena yrityksenä pidetään yritystä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 henkilöä ja jonka liikevaihto on enintään 20 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa. Lisäksi tulee täyttyä laissa säädetty yrityksen riippumattomuutta ja pienistä tai keskisuurista yrityksistä muodostettuja ryhmittymiä koskevat ehdot.

EY:n valtiontukia koskevien säännösten johdosta lain soveltamisalaa on vuodesta 1998 lähtien lisäksi rajoitettu siten, että tukea ei myönnetä toimialoille, joille annettavat tuet ovat EY:n perustamissopimuksen mukaan kiellettyjä tai joihin liittyy erityisiä rajoituksia (niin sanotut herkäät alat). Koska verolakia sovelletaan sellaisenaan kaikissa lain piiriin kuuluvissa tapauksissa, herkkiin aloihin liittyviä kieltoja ja rajoituksia ei voida ottaa huomioon yksittäisiä investointeja arvioitaessa, vaan tietyt toimialat on suljettu kokonaisuudessaan veronhuojennuksen ulkopuolelle. Verotukea ei siten myönnetä investointeihin, jotka kohdistuvat maataloustuotteiden jalostukseen, teräksen tai teräsputkien valmistukseen, tekokuitujen valmistukseen, autojen tai auton osien valmistukseen taikka laivojen valmistukseen tai korjaukseen.

Veronhuojennusta ehdotetaan jatkettavaksi kehitysalueelle tehtävien investointien edistämiseksi edelleen niin, että pienet ja keskisuuret yritykset saisivat tehdä korotetut poistot myös verovuosina 2004—2006 tekemistään investoinneista. Huojennuksen alueellinen soveltamisala säilyisi ennallaan eli sitä sovellettaisiin kehitysalueen ensimmäisellä ja toisella tukialueella tehtyihin investointeihin.

Soveltamisalaa ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että lain 2 §:ään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan veronhuojennusta ei sovelleta valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annetuissa komission suuntaviivoissa (1999/C 288/02) tarkoitettuihin vaikeuksissa oleviin yrityksiin. Edellä mainitut suuntaviivo-

vat kieltävät valtiontuen myöntämisen vaikeuksissa oleville yrityksille lukuun ottamatta suuntaviivoissa määriteltyjä pelastamis- ja rakenneuudistustukea. Korotettuna poistona annettavan tuen luonteesta johtuen muutoksen merkitys on käytännössä vähäinen ja sen tarkoituksena on vain varmistaa, että huojennus noudattaa vaikeuksissa olevien yritysten valtiontuesta annettuja suuntaviivoja.

Pienten ja keskisuurten yritysten määritelmään on EY:ssä tulossa muutoksia. Komissio on antanut mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä uuden suosituksen (2003/361/EY), joka tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Uudella suosituksella lähinnä korotettiin yrityksen liikevaihtoa ja taseen loppusummaa kuvaavia tunnuslukuja sekä selvennettiin riippumattomuuskäsitettä. Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain 2 a §:n pienen ja keskisuuren yrityksen riippuvuutta koskeva määritelmä muutettaisiin vastaamaan uutta suositusta vuoden 2005 alusta lähtien. Lain soveltamisalan piiriin kuuluvien yritysten kokorajoitukset ehdotetaan pidettäväksi ennallaan.

## 2. Esityksen vaikutukset

Valtion taloudelliselta tutkimuskeskukselta (VATT) saatujen tietojen mukaan vuosina 2000 ja 2001 korotettuja poistoja vähennettiin verotuksessa noin 10 miljoonaa euroa. Määrä on selvästi pienempi kuin etukäteen oli arvioitu, mikä saattaa VATT:n mukaan johtua esimerkiksi siitä, että yritykset ovat kannattavuussyistä tai nettovarallisuuden kasvattamisen vuoksi jättäneet hyödyntämättä poistoja.

Veronhuojennusta jatkettaessa korotettujen poistojen kokonaismäärän arvioidaan pysyvän viime vuosien tasolla. Ehdotettu veronhuojennuksen jatkaminen merkitsisi verotuottojen alenemista noin kahdella miljoonalla eurolla vuodelta 2004 toimitettavassa verotuksessa. Valtion osuus verotuoton menetyksestä olisi noin 1,57 miljoonaa euroa, kuntien noin 0,4 miljoonaa euroa ja seurakuntien noin 36 000 euroa. Vuosina 2005 ja 2006 veron väheneminen olisi noin kolme miljoonaa

euroa, minkä jälkeen huojennuksen vaikutus veron tuottoon vähenee.

Korotettujen poistojen vähentäminen verotuksessa aiheuttaa vastaavasti poistojen pienemisen myöhemmin vuosina. Kokonaisuutena tarkastellen yrityksen veronhuojennuksesta saama etu muodostuu poistojen etupainotteisuudesta johtuvasta korkoedusta. Ehdotuksen johdosta yritysten verotuksen lykkääntymisestä vuosittain korkohyötynä saama etu on noin 0,5 miljoonaa euroa.

### 3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkатыönä valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunnot kauppa- ja teollisuusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä ja Verohallitukselta. Lausunnoissa esitetyt kannanotot on mahdollisuuksien mukaan otettu huomioon esitystä laadittaessa.

### 4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

#### 4.1. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2004 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

#### 4.2. Riippuvuus kansainvälisistä sopimuksista

EY:n valtiontukea koskevat säännökset perustuvat EY:n perustamissopimuksen 87—89 artiklaan. Lisäksi on eräiden alojen tukia koskevia erityissäännöksiä. Perustamissopimuksen 87 artiklan mukaan valtiontuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosiolla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille. Tällainen yhteisöoikeuden vastainen tukitoimi voi olla esimerkiksi yrityksille myönnettävä veronhuojennus.

Euroopan yhteisöjen komissio on antanut asetuksen (EY) N:o 70/2001 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettävään valtiontukeen, jäljempänä pk-ryhmäpoikkeusasetus. Pk-

ryhmäpoikkeusasetuksessa tuella tarkoitetaan toimenpiteitä, jotka täyttävät kaikki perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa asetetut tunnusmerkit. Asetuksessa on säädetty edellytyksistä, joiden vallitessa pienille ja keskisuurille yrityksille myönnetty tuki kuitenkin soveltuu yhteismarkkinoille ja on vapautettu perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta. Asetuksessa edellytetään, että tukiohjelmassa on erityinen viittaus komission asetukseen ja tukiohjelman julkaisemiseen Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Suomi toimittaa asetuksen edellyttämällä tavalla komissiolle 20 työpäivän kuluessa täytäntöönpanosta Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä julkaisemista varten asetuksessa tarkoitettua tiivistelmän tukiohjelmasta.

Investointien korotettuja poistoja koskeva ohjelma on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tukea, sillä se suosii määrättyillä alueilla sijaitsevia yrityksiä. Kyseinen tuki on investointitukea pk-ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisessa merkityksessä. Komission päätöksessä (11.6.2001 SG(2001) D/289096) komissio on katsonut, että voimassa oleva kehitysalueiden veronhuojennus noudattaa valtiontukia koskevia suuntaviivoja eikä ole vastustanut järjestelmää.

Pk-ryhmäpoikkeusasetus on korvannut pk-yritysten valtiontukia koskevien yhteisön suuntaviivojen (96/C 213/04) sisällön. Asetuksella ei rajoiteta EY:n perustamissopimuksen nojalla annettujen, valtiontukien myöntämistä tietyillä aloilla koskevien asetusten tai direktiivien soveltamista. Asetusta ei sovelleta perustamissopimuksen liitteessä I lueteltujen tuotteiden eli maataloustuotteiden tuottamiseen tai jalostamiseen taikka kaupan pitämiseen liittyvään toimintaan.

Pk-ryhmäpoikkeusasetuksen mukaan on mahdollista tehdä investointi aineelliseen käyttöomaisuuteen uuden laitoksen perustamiseksi, olemassa olevan laitoksen laajentamiseksi tai sellaisen toiminnan aloittamiseksi, joka merkitsee perusteellista muutosta olemassa olevan laitoksen valmistamaan tuotteeseen tai tuotantoprosessiin. Aineellisen omaisuuden investoinnin tukikelpoisiksi kustannuksiksi katsotaan maa-alueisiin, rakennuksiin, koneisiin ja laitteisiin tehtyihin

investointeihin liittyvät kustannukset. Asetus koskee siten luonteeltaan pysyviä ja suurehkoja investointeja, eikä tukea voida myöntää esimerkiksi yksittäisiin investointeihin irtaimen käyttöomaisuuteen.

Tuki, jolle myönnetään poikkeus komission asetuksella, ei saa kasautua muiden perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtiontukien tai muun yhteisön rahoituksen kanssa. Korotetun poistooikeuden käytöstä aiheutuva arvioitu verotuen määrä otettaisiin huomioon muun tuen tasoa harkittaessa siten, että tukien kokonaismäärä ei ylitä sallittua enimmäismäärää.

## **5. Voimaantulo**

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004. Lakia sovellettaisiin

verovuosilta 2004—2010 toimitettavissa verotuksissa. Lain 2 a § tulisi kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2005, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2005 toimitettavassa verotuksessa.

Kuten edellä on todettu, pk-ryhmäpoikkeusasetus edellyttää, että tukiohjelmassa on erityinen viittaus komission asetukseen ja sen nimeen ja että siinä on viite julkaisemisesta Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Tämän vuoksi lain voimaantulosäännökseen ehdotetaan lisättäväksi viittaus asetukseen sekä tukiohjelman julkaisemiseen Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotukset***Laki****kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
muutetaan kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1262/1993) 2 §:n 2 momentti, 2 a § ja 8 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä 2 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti ovat laissa 964/2000 ja 2 a § laissa 32/1998 ja 901/2001, sekä  
lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 964/2000, uusi 3 momentti seuraavasti:

**2 §***Veronhuojennukseen oikeuttavat investoinnit*

—————  
Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös elinkeinotoimintaa harjoittavaan pieneen tai keskisuureen yritykseen, joka verovuosien 1998—2006 aikana tekee siinä tarkoitettua investointia. Käyttöomaisuuden hankintamenosta saadaan tehdä 5 §:ssä tarkoitettu korotettu poisto, jos yritys on verovuoden päättyessä pieni tai keskisuuri yritys. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos yrityksen toimialana on:

- 1) maataloustuotteiden jalostus;
- 2) teräksen tai teräsputkien valmistus;
- 3) tekokuittujen valmistus;
- 4) autojen tai auton osien valmistus; taikka
- 5) laivojen valmistus tai korjaus.

Mitä tässä laissa säädetään, ei sovelleta valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annetuissa yhteisön suuntaviivoissa (1999/C 288/02) tarkoitettuun vaikeuksissa olevaan yritykseen.

**2 a §***Pieni ja keskisuuri yritys*

Pienellä tai keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan yritystä:

- 1) jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 henkilöä;
- 2) jonka liikevaihto on enintään 20 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa; ja
- 3) joka täyttää mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetussa komission suosituksessa (2003/361/EY) tarkoitettua yrityksen riippumattomuutta kuvaavat ja muut suositukseseen sisältyvät pienen ja keskisuuren yrityksen tunnusmerkit.

**8 §***Voimaantulo*

—————  
Lakia sovelletaan verovuosilta 1994—2010 toimitettavissa verotuksissa.

—————  
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2004 toimitettavassa verotuksessa.

Lain 2 a § tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2005 toimitettavassa verotuksessa.

Lakiin sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan

soveltamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen annettua komission asetusta (EY) N:o 70/2001 ja asetuksen vaatima tiivistelmä tukiohjelmasta julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

---

Helsingissä 16 päivänä syyskuuta 2003

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

*Liite  
Rinnakkaistekstit*

## **Laki**

### **kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* kehitysalueelle tehtävien investointien korotetuista poistoista 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1262/1993) 2 §:n 2 momentti, 2 a § ja 8 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä 2 §:n 2 momentti ja 8 §:n 2 momentti ovat laissa 964/2000 ja 2 a § laissa 32/1998 ja 901/2001, sekä  
*lisätään* 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 964/2000, uusi 3 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva laki*

*Ehdotus*

#### 2 §

#### *Veronhuojennukseen oikeuttavat investoinnit*

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös elinkeinotoimintaa harjoittavaan pieneen tai keskisuureen yritykseen, joka vero vuosien 1998—2003 aikana tekee siinä tarkoitetun investoinnin. Käyttöomaisuuden hankintamenosta saadaan tehdä 5 §:ssä tarkoitettu korotettu poisto, jos yritys on verovuoden päättyessä pieni tai keskisuuri yritys. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos yrityksen toimialana on:

- 1) maataloustuotteiden jalostus;
- 2) teräksen tai teräsputkien valmistus;
- 3) tekokuitujen valmistus;
- 4) autojen tai auton osien valmistus; taikka
- 5) laivojen valmistus tai korjaus.

#### 2 a §

#### *Pieni ja keskisuuri yritys*

Pienellä tai keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan yritystä, jonka

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös elinkeinotoimintaa harjoittavaan pieneen tai keskisuureen yritykseen, joka vero vuosien 1998—2006 aikana tekee siinä tarkoitetun investoinnin. Käyttöomaisuuden hankintamenosta saadaan tehdä 5 §:ssä tarkoitettu korotettu poisto, jos yritys on verovuoden päättyessä pieni tai keskisuuri yritys. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos yrityksen toimialana on:

- 1) maataloustuotteiden jalostus;
- 2) teräksen tai teräsputkien valmistus;
- 3) tekokuitujen valmistus;
- 4) autojen tai auton osien valmistus; taikka
- 5) laivojen valmistus tai korjaus.

*Mitä tässä laissa säädetään, ei sovelleta valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi annetuissa yhteisön suuntaviivoissa (1999/C 288/02) tarkoitettuun vaikeuksissa olevaan yritykseen.*

#### 2 a §

#### *Pieni ja keskisuuri yritys*

Pienellä tai keskisuurella yrityksellä tarkoitetaan yritystä:

1) palveluksessa on vähemmän kuin 250 henkilöä;

2) liikevaihto on enintään 20 miljoonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa; ja jonka

3) pääomasta tai osakkeiden taikka osuuk-sien tuottamasta äänimäärästä muun yrityk-sen kuin pienen tai keskisuuren yrityksen osuus, tai jos tällaisia yrityksiä on useita, näiden yritysten osuus yhteensä on vähem-män kuin 25 prosenttia.

*Edellä 1 momentissa mainittuja määriä laskettaessa luetaan mukaan myös henkilöi-den ja liikevaihdon määrä sekä taseen lop-pusumma sellaisessa yrityksessä, jonka pääomasta tai osakkeiden tai osuuk-sien tuottamasta äänimäärästä yritys välittömäs-ti tai välillisesti omistaa vähintään 25 pro-senttia.*

1) jonka palveluksessa on vähemmän kuin 250 henkilöä;

2) jonka liikevaihto on enintään 20 mil-joonaa euroa tai taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa; ja

3) joka täyttää mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä an-netussa komission suosituksessa (2003/361/EY) tarkoitetut yrityksen riippu-mattomuutta kuvaavat ja muut suosituksen sisältävät pienen ja keskisuuren yrityksen tunnusmerkit.

## 8 §

### Voimaantulo

Lakia sovelletaan verovuosilta 1994—2007 toimitettavissa verotuksissa.

Lakia sovelletaan verovuosilta 1994—2010 toimitettavissa verotuksissa.

*Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-mikuuta 2004, ja sitä sovelletaan ensimmäi-sen kerran verovuodelta 2004 toimitettavas-sa verotuksessa.*

*Lain 2 a § tulee kuitenkin voimaan 1 päi-vänä tammikuuta 2005, ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran verovuodelta 2005 toi-mitettavassa verotuksessa.*

*Lakiin sovelletaan Euroopan yhteisön pe-rustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan sovel-tamisesta pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettyyn valtiontukeen annettua komis-sion asetusta (EY) N:o 70/2001 ja asetuksen vaatima tiivistelmä tukiohjelmasta julkais-taan Euroopan yhteisöjen virallisessa leh-dessä.*